

Περίληψη Εισήγησης του Παναγιώτη Ι. Σκαλτσή

«Η χειροτονία των διακονισσών στην Ορθόδοξη λειτουργική παράδοση»

- Ο Ομότιμος Καθηγητής της Λειτουργικής κ. Ευάγγελος Θεοδώρου έχει συνδέσει το όνομά του και την ερευνητική του δραστηριότητα με τη μελέτη και αναβίωση του θεσμού των διακονισσών.
- Στην αρχαία Εκκλησία γυναίκες ευσεβείς εκλέγονταν «μετ' ακριβούς δοκιμασίας» και χειροτονούνται από τον Επίσκοπο διακόνισσες, όπως ο διάκονος με μικρές μόνο παραλλαγές.
- Κατά τις Διαταγές των Αγίων Αποστόλων η χειροτονία των διακονισσών γινόταν με επίθεση των χειρών του Επισκόπου και συγκεκριμένη ευχή.
- Πλήρη μορφή της τάξης της χειροτονίας των διακονισσών μας δίδει το παλαιότερο χειρόγραφο Ευχολόγιο, ο Βαρβερινός κώδικας 336, τέλος 8^{ου} και αρχές 9^{ου} αι. Σύμφωνα με αυτόν η χειροτονία γινόταν, όπως και του διακόνου, εντός της θείας Λειτουργίας, μετά την Αναφορά, με επίθεση των χειρών, την επικλητική εκφώνηση «η θεία χάρις...», και δύο ευχές. Η παράδοση του Βαρβερινού Ευχολογίου επηρέασε και την μετέπειτα χειρόγραφη παράδοση της βυζαντινής περιόδου.
- Οι διαφορές ανάμεσα στη χειροτονία του διακόνου και στη χειροτονία της διακονίσσης βρίσκονται στο ότι η διακόνισσα δεν κλίνει γόνυ, φέρει το οράριο κάτω από το μαφώριο και την ώρα της θείας Κοινωνίας «ουδενί μεταδίδει» τη θεία μετάληψη, αλλά «*επιτίθησιν αυτό (το άγιο ποτήριο) τη αγία τραπέζη*».
- Η λειτουργική αυτή εμπειρία και παράδοση της Εκκλησίας ενέπνευσε και σύγχρονες πρωτοβουλίες για αναβίωση του θεσμού των διακονισσών και σε κάθε περίπτωση αποτελεί και το μέτρο της στάσης μας σήμερα έναντι αυτού του ζητήματος.